

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 234.

V Ljubljani, v sredo 13. oktobra 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. oktobra.

Pražakov odgovor na interpelacijo Maggovo.

V pričetku današnje seje odgovarjal je minister Pražak na interpelacijo poslanca Magga zaradi ukaza, ki ga je poslal Praški višji sodnji. Povdarjal je, da ni nič novega zaukazal, ampak le to, kar je bilo že v navadi. Nemški jezik ostane notranji jezik sodnije, to pa nikakor ne opovira, da bi se strankam ne izročevala rzsodbe v njihovem jeziku. Tudi višja sodnja v Inomostu ima nemški notranji jezik, pa vendar za italijanske stranke posluje popolno italijansko. Desnica je pazljivo poslušala odgovor in večkrat zlasti pa na koncu z živahnimi „dobro“-klici pritrdila ministru. Levica se je pa porogljivo posmehovala in dr. Magg, ki je bil sprožil dotično interpelacijo, stavil je predlog, da naj se o tem odgovoru prične razprava, ker tako čudnega odgovora zbornica še ni čula. (Oho! na desnici.) Magg je obširno vtemeljeval svoj predlog, kar se pa po dnevnem redu ne sme, zato mu je predsednik večkrat segel v besedo in so se na desni slišali pogosti klici, da to ne gré, in da naj mu predsednik vzame besedo. Pa dr. Smolka je sicer majal z ramami, dr. Magg pa je govoril, dokler se mu je ljubilo. Ko je končal, razlegalo se je na levici živahno ploskanje, na desnici pa sikanje, kar je prizadejalo velik šunder. Ko se je vriš polegel, oglasil se je veliki Nemec (!) Vencličke ter podpiral Maggov predlog. Naposled sta Heilsberg in Fiegl predlagala, da naj se o Maggovem predlogu glasuje ustmeno. To je bilo letos prvo ustmeno glasovanje, pri katerem je bil Maggov predlog zavržen s 171 glasovi proti 118. Z levčarji glasoval je Coroninijev klub, ministri so se glasovanju odtegnili.

Dnevni red.

Novi južno-tirolski poslanec grof Alberti je zatem storil obljubo v italijanskem jeziku. Prestopivši na dnevni red volil se je najprej odsek za mornarski red, v kterega so bili voljeni večinoma poslanci južnih dežel, Tonkli, Klaič, Vojnovič, Coronini, Vučetič, Žvegelj itd.

Potem je bil brez ugovora sprejet zakon, ki prepoveduje rubežen in eksekutivno prodajo tujih železničnih vozov, in eksekutivni red potrjen v tretjem branji.

Na vrsto je prišel še zakon o davkih in prikladah, ki naj jih plačujejo državne železnice. Mnogi poslanci tirjajo, da naj se dotične priklade razdelé med vse občine, skoz ktere železnice gredó, po navétu davkarskega odseka pa naj vse priklade dobivajo glavna mesta. Gotovo bi bilo prav in pravično, ko bi tudi državne železnice v vsaki občini plačevale občinske priklade, kakor jih mora odrajtovati vsak drug davkoplačevalec, toda vladni zastopnik je rekel, da finančno ministerstvo v to nikakor ne more privoliti, ker bi bilo pobiranje teh priklad s takimi težavami sklenjeno, da se jih noben urad ne more lotiti. Lienbacher ali dr. Fuchs hoče menda predlagati, da naj se razdelitev omenjenih priklad med posamezne občine razdeluje po posebnih deželnih zakonih, Poljei pa bi menda radi videli, da naj začné država od svojih železnic precej plačevati davek in priklade. Iz vsega tega se skoraj sme sklepati, da se bode omenjeni zakon

skoraj gotovo vrnil odseku v novo pretresanje in poročanje. Ali se bode s tim kaj doseglo, je se vé da drugo vprašanje. Ako vlada nikakor noče privoliti, da bi se davek razdeloval po posameznih občinah, morajo poslanci gotovo bolj privošiti domačemu glavnemu mestu dotične dohodke, kakor da bi zaradi njih upiranja dotični zakon splaval po vodi in bi imela le država dobiček, ker bi v tem slučaju ne plačevala nobenih priklad in bi se ne obrisale samo kmečke občine, ampak tudi glavna mesta. Naši poslanci so gotovo prav sodili, ko so dotično zadevo pretresali že v deželnem zboru Kranjskem ter tako-le sklepali: Ako ne moremo kmečkim občinam kaj pridobiti, privoščimo to vsaj Ljubljanskemu mestu. Nikakor se mi ne zdi primerno in pametno ravnati po svojljubnem načelu: ako jaz nič ne dobim, tudi tebi nič ne privoščim!

V današnji seji je predsednik zbornici tudi naznanil, da se bode volitev za letošnjo delegacijo vršila v soboto, 16. t. m.

Nemška konservativna stranka.

(Konec.)

Konservatizem kot politična vera ni zadovoljna le s posameznimi pridobitvami, n. pr. z dvojezičnimi sodnijami, narodnostnimi šolami itd., temveč vera mu je prvo, potem narodnost. Čeh n. pr. je zadovoljen, če ima česko šolo, akoravno na podlagi liberalnih šolskih postav; konservativec pa želi popolno preosnovo ljudske šole. Vsaki narodnosti privošči svoje: Nemcu nemško, Čehu česko šolo; toda imeti mora versko podlago. Njemu je prvi Bog, potem narodnost.

Tudi mi Slovenci s svojega stališča moramo veri dati prednost pred narodnostjo; vendar moramo pristaviti svojo opomnjo, da se v Avstriji nobenemu Nemcu niti liberalnemu, niti konservativnemu ni treba bati za narodnost. Toraj je naravno, da se konservativni Nemec poteguje edino-le za versko šolo. Mi Slovani pa se imamo boriti za vero in narodnost, kajti vemo dobro, da nove šolske postav so vero postavile za peč, narodni jezik za vrata. Sporazumljenje je toraj mogoče, ako Nemci trdijo resnico. Priporiti si je treba zopet versko šolo, t. j., da se mladina vzgojuje v pravem verskem duhu, in potem, če ni mogoče ob enem, tudi narodnosti dati pravico. Razloček med nami in konservativnimi Nemci je toraj le ta, da se mi potegujemo za vero in narodnost, oni pa le za vero, ker narodnost nemška ni v nevarnosti.

Iz tega sledi, da nacijonalizem in konservatizem nista si nasprotna pojma; temveč konservatizem je višji in širji pojem, ki obsega tudi nacijonalizem. Nasprotno je konservativna ideja narodnostnega načela nižja in ožja, toraj popolnemu konservatizmu podrejena.

Lienbacher je trdil v svojem govoru, da je bila velika napaka, ker so se avtonomistične stranke prelevile v narodnostne, rekoč: „Ko se ustanové narodnostne stranke, zatarejo narodnostne misli vsako drugo. V državi, kakor Avstriji, morale bi biti le politične, ne pa narodnostne stranke.“ To je trdil pred nedavnim časom tudi odličien mladočeski poslanec. — Gotovo je v teh besedah mnogo resnice, s ktero se more sprijazniti celó odločen narodnjak.

Kajti ta resnica ne zanikava narodnostnega načela, podreja ga le političnemu načelu. Kaj nam namreč pomaga, če se naš rod v najnižjih stanovih popolnem zaveda svoje narodnosti ter tudi vživa vse svoje narodnostne pravice, a poleg tega nima nobene vere, ne pozná ne poštenosti, ne tujih pravic in vrh tega še dela in se potí le za liberalno-židovske oderuhe! Bog in narod, to bodi nam geslo! —

Tudi Lienbacher prizná, da smo „marsikaj“ dosegli. Toda gotovo smo ž njim enakih misli, da namreč to „marsikaj“ je pičlo malo. Prišli smo le do spoznanja, da se morejo zboljšati naše razmere po naravi države in zgodovinskem razvoji avstrijskih narodov, ne pa po liberalni, plutokracijski „šabloni“. In to je vse! Vprašamo: kaj pa je v Avstriji židovski liberalizem zgubil družega, kakor le formalno državno oblast? Treba je mnogo skromnosti, ponižnosti in zatajevanja, da to pridobitev imenujemo zmago duha nad negacijo (zanikanjem).

Nikakor ne moremo imenovati zaslugo poslancev, če kmet tirja pravico svojega obstanka, obrtnik rožlja z verigami, v ktere ga je vkoval kapitalizem: to svedoči le o zdravem razumu produktivnih stanov. Ti stanovi ravno dregajo svoje zastopnike, da storé svoje dolžnosti in pomagajo narodu na noge. Kar pa so dosegli, je le polovičarsko delo, ker ni edinosti, niti odločnosti, sploh pravega programa — na desnici. „Quod non est in actis, non est in mundo.“ Ljubši nam je vrabec v roki, kakor golob na strehi. — Nismo in ne moremo biti zadovoljni s „primernejo prakso“, bodisi v cerkvi, šoli ali uradu. Mi tirjamo pravico na podlagi dobrih postav; izven postav ničesa ne iščemo, najmanj pa „primerneje prakse“, ker ta je le od danes do jutri.

Lienbacher je sicer „divjak“, vendar se nam dozdeva, da bo prej ali slej naraslo število njegovih somišljenikov, kakor hitro pozabi na „centralizacijo“. Nova, nemško-konservativna stranka, slična Liechtensteinovemu klubu, je le vprašanje časa, ako se desnica ne dogovori o gotovem programu, v kterem bodo vsaj v širjih potezah naznačene tirjatve cele desnice. Kajti tudi Tirolci dobro ločijo poglobitna vprašanja od postranskih; poglobitno pa jim je verska šola.

Lienbacher je začel vročekrvno povdarjati svoje „nemštvo“, ko je videl, da se desniški klubi potegujejo v prvi vrsti za narodnost; vendar ni še pozabil jezika večnih idej, ki govori dobro, lepo in pravo. Večna resnica pa pripozná tudi „vsakemu svoje“, in to bode moral storiti tudi solnograški poslanec, če hoče ostati pravi konservativec. Narodnosti so drobci človeštva; kdor se poteguje za pravice človeštva, dela, potí se, bori tudi za narodnost.

H-t-b-r.

Novi eksekutivni red.

Postava za novi eksekutivni red se je v poslaniški zbornici dognala. Čeravno smo prvih 5 paragrafov tega reda že objavili, vendar ga skupno podamo javnosti, kakor je bil v državnem zboru obravnavan. Glasi se:

§ 1. Reči, ki se rabijo za službo božjo, se ne morejo eksekutivno prodati, ravno tako svetinje ne, pač pa njih okvirji.

§ 2. Eksekutivno se dalje ne morejo prodati sledeče reči: 1. Obleka, postelja, perilo, bišno in kuhinjsko orodje; 2. živež, kurilo, kar ga dolžnik s svojo družino potrebuje za 14 dni; 3. molzna krava, ali pa mesto nje dve kozi, ali 3. ovce; 4. pri častnikih, uradnikih, zdravnikih, duhovnikih, učiteljih, odvetnikih, notarjih, in umetnikih reči, ki jih potrebujejo za izvrševanje svojih služeb in spodobna obleka; 5. pri rokodelcih, delaveih, babicah reči, ki so jim potrebne za delo in za izvrševanje svojega posla; 6. pri ljudeh, katerih dohodki so vsi ali deloma izvzeti od eksekucije, toliko gotovega denarja, kolikoršni znesek je od eksekucije izvzet za čas do prihodnje plačilne dobe; 7. lekarnam potrebna orodja in blago; 8. molitvene in šolske knjige, ki jih potrebujejo dolžniki in njih rodovine; 9. pisma, listi in pa zakonski pristan dolžnikov.

§ 3. K zemljišču pripadajoče stvari (§ 294 do 297 S. D. Z.) se smejo le z zemljiščem vred eksekvirati in z njim vred v cenitev sprejeti. Ako se zemljišče brez prejšnje cenitve eksekutivno prodaja, se morajo pred dovoljenjem take prodaje te reči službeno popisati in v prodajo sprejeti.

§ 4. Eksekucija na premakljive reči se ima opustiti, ako se ne more pričakovati, da se boode več skupilo, kakor znašajo eksekutivni stroški.

§ 5. Ako nastane prepri, ali spada kaka reč pod določbe §§ 1. do 4., razsodi o tem urad, ki ima izvrševati eksekucijo, po prosti razsodbi. Proti tej razsodbi je dovoljena pritožba.

§ 6. Če eksekucija po določilih § 1. do 3. ni dovoljena, ali pa le pod določenimi pogoji tudi rubež ni dovoljen ali pa tudi le pod določenimi pogoji.

§ 7. S prošnjo za rubež premakljivih reči se vedno lahko ob enem izreče zahteva za cenitev taistih.

§ 8. Za javno dražbo premakljivega in nepremakljivega blaga se določita le dva obroka. Pri poslednjem se blago tudi pod ceno proda, če bi se nad ceno ne moglo. Predstoječa določba razveljavlja §: 148. do 152. in 433. zapadno-gališkega sodnega reda. (§§ 147. do 151. in 432. na Tirolih in § 140. do 143. in 422 v Istri in Dalmaciji veljavnega sodnega reda, potem dvorni dekret z dne 25. junija 1824 pravosodne zbirke št. 2017.)

§ 9. Če pri posilni prodaji nepremakljivega blaga najvišja ponudba ne presega dveh tretjin cenilne veljave ali dveh tretjin tiste svote, koja je bila razklicana, se lahko razveljavi in se nova dražba naroči z namenom več dobiti. Na to se je pa le tedaj ozirati, če tistega, ki več ponuja, ne ovirajo nobene postavne zapreke in če se zaveže, da bo vsaj desetino več plačal, kakor je bila poprej najvišja ponudba, da bo dalje spolnil dražbene pogoje in da bo plačal vse stroške nove dražbe in da ob enem založi vsaj petino ponudene svote pri sodnji ali pri notarji v denarjih in vrednostnih papirjih.

§ 10. Preponudbe (večja ponudba) naj se vložijo v teku 14 dni po dokončani javni dražbi pisмено pri tisti sodnji, ki je javno dražbo izvršila; s prošnjo vred naj se pa izkaže, da se je potrebna svota že založila.

§ 11. Ako se več preponudnikov oglasi, sprejela se bo največja preponudba. Če so pa vse enake, odloči prednost vlozbe. Preponudba se ne more nič več umakniti.

§ 12. Po pretečenih 14 dneh (§ 10.) sodnja pisмено določi o sprejemu preponudbe. Proti temu odloku se prvotni ponudnik in vsi poznejši preponudniki lahko pritožijo. Proti odloku pa, s katerim se preponudba odbije, je pa eksekutu pot pritožbe odprta.

§ 13. Kakor hitro preponudba veljavna postane, zgubi veljavo prva prodaja. Prvemu kupovalcu in drugim dražbenikom se vloženi papirji vrnejo.

§ 14. Takoj, ko preponudba veljavna postane, razpiše naj sodnja novo javno dražbo, ter naj o tem dá vednost ne le prvotnemu kupeu, temveč tudi vsem drugim, katerim se to po obstoječih postavah na znanje daje. Če se je pa proti prvi dražbi kak ugovor vložil, je treba pa s to objavo čakati, da se ugovor veljavno reši.

Proti odloku nove dražbe ni nobenega ugovora. V objavi nove dražbe pové naj se ponudba z opazko, da se bo pri prvi dražbi ozir jemal le na ponudbe, ki bi to svoto presegale.

Če bi ne bilo nikogar, ki bi pri novi javni dražbi več ponudil, izroči se posestvo izbranemu preponudniku za toliko, kolikor njegova preponudba znaša.

Na to ni nobene preponudbe več.

§ 15. Pogoji, ki so se določili za prvo dražbo, ostanejo veljavni tudi pri drugi, če se niso kaj spremenili na podlagi kakega ugovora.

Pravice in dolžnosti, ki si jih preponudnik pridobi s tem, da je sodnja njegovo preponudbo sprejela, minejo, če se spremené dražbeni pogoji na podlagi veljavne rešitve ugovora proti prvi pridobitvi posestva javne dražbe.

Sicer je pa preponudnik, tudi če bi ne dobil posestva, tako dolgo na svojo ponudbo navezan, dokler nova največja ponudba za prodano posestvo ne dobi pravne veljave, razun če bi bila javna dražba tega posestva že poprej kedaj prepovedana.

§ 16. Če pri posilni prodaji kakega nepremakljivega posestva ponudena cena niti tretjine cenilne vrednosti ne znaša, ima dolžnik pravico pri sodnji, ki je javno dražbo naročila, zahtevati, da se posilna prodaja razveljavi, če dokaže:

1. da kupna svota ne zadostuje za tožbene in eksekucijske stroške, dalje obresti, ki imajo enako pravico s kapitalom, ter poleg tega tudi še vsaj za polovico glavnice;

2. da ga posilna javna dražba v gospodarskem oziru popolnoma vniči.

§ 17. To zahtevo mora dolžnik staviti v teku 14 dni pisмено ali pa potom protokola. Čas teh 14 dni se začne, če se ni noben preponudnik (§ 10) oglašil, takoj, ko poteče čas za preponudbe. Če se je pa vložila preponudba, pa še le po izvršeni novi dražbi (§ 14), oziroma po pravnoveljavni zavrnitvi preponudbe (§ 12).

Sodnja takemu zahtevanju dolžnikovemu določi dan, če se vidi, da ni kar naravnost nevtemeljeno, kar preje mogoče, in k obravnavi povabi dolžnika, upnika in kupea, kakor tudi vse tiste osebe, katerim gré o tem postavna vednost. Pred dnevno obravnavo mora se sodnja natančno podučiti o gospodarskih razmerah pri županstvu in politični gosposki.

§ 18. Po zaslišanji povabljenih in če teh ni, tudi ob njihovi nenavzočnosti sodnja iz prejetih izpovedi in družih podučeb brez posebnega dokazovanja po lastnem dozdevanju spozná, kar se ji prav zdi, na dolžnikovo zahtevanje.

Če se dolžnikova zahteva potrdi in izvršena dražba razveljavi, naj sodnja ob enem izreče, da se v teku enega leta zarad tega dolga ne smé nobena eksekucija več zahtevati.

§ 19. Pri presojevanju vprašanja, če je po § 16., št. 1. potrební dokaz prinešen, naj se tirjate, ktere so nedeljivo vknjižene na posestvu, le tisti del jemlje v račun, ki zadostuje primerni vrednosti za prodaj določenega posestva nasproti ostalemu posestvu. Za to potrebne spise mora si sodnja še pred dnevno obravnavo preskrbeti. Na noben način pa za to ni treba posebne ocenitve.

Proti odloku o dolžnikovi zahtevi, da se namreč izvršena posilna prodaja razveljavi, je ugovor dovoljen.

§ 20. Kedar se je o premoženji dolžnikovem konkursu napovedal, ne more nihče več zahtevati, da bi se posilna dražba razveljavila.

Vsako tako zahtevanje naj se tudi takrat odbije, če se konkurs napozé v dóbi, ko se o takem zahtevanju razprava vrši.

§ 21. To postavo izvršuje naj pravosodni minister.

74. odborova seja „Matice Slovenske“

dné 9. oktobra 1886.

Navzočih 18 odbornikov (od vnanjih g. Svetec) pod predsedstvom prof. J. Marna.

Ker sta zapisnik 73. odborove seje potrdila poverjenika, gg. Kaspret in Kržič, ga vzame odbor brez ugovora na znanje.

Za poverovatelja današnega zapisnika poprosi predsednik gg. Raiča in Tomšiča.

Najprej se predsednik hvalno spominja umrlega Božidara Raiča, pisatelja in odbornika matičinega od začetka njenega obstanka, ter pové, da je Matica poklonila mu dostojen venec s trakom ter o pogrebu razobesila zastavo, kar odbor blagovoljno odobri. Potem omenja odpovedi g. Murnika, po katerem bi bila imela stopiti po odborovem sklepu v odbor najprej g. Povše in za njim g. dr. Pajek. Ker sta pa ta dva pisмено se odpovedala, povabil se je na nju mesto g. Tomšič, katerega v imenu odbora pozdrav-

lja, izrazujoč željo, naj bi društvo tako hitro podpiral tudi v prihodnje, kakor doslej. Dalje naznanja, da se je g. Hribar odpovedal matičnemu odborništvu; mesto njegovo naj se popolni o prihodnjem velikem zboru.

Predsednik o priliki pozdravlja g. dr. Tavčarja za prijazno uslugo, da hoče Matica Slovensko zastopati v vseh njenih pravnih zadevah, in narod slovenski bode mu zato hvaležen.

Dalje osvetljuje razmere pri „Hrvatski Matici“, o katerih je imel osebno priliko prepričati se pri njenem tajniku gospodu Kostrenčiču, pojasnuje, zakaj da „Slovenska Matica“ doslej še ni dobila knjig „Matice Hrvatske“, in dostavi, da ima „Hrvatska Matica“ s poverjeniki in člani pogostokrat iste sitnosti, kakor slovenska. Ker je Slov.-hrvatska slovnica popolnoma pošla in se po njej močno poprašuje, omenja posebne knjige, po kateri bi se morebiti obe Matici zjedini in vzajemno delo na skupne stroške izdali na korist Slovincem in Hrvatom. Dalje pravi, da je Hrvatska Matica izdala pred nedavnim časom knjige za leto 1885; Slovenska Matica jih izdá najpozneje v dveh mesecih za leto 1886. Z ozirom na životopis o ranjem Cafu v „Letopisu“ l. 1878. in na poročilo o smrti njegovi v „Novicah“ l. 1874. zatrjuje predsednik, da Akademija jugoslovanska njegove literarne zapuščine ni dobila nobene, slovenska Matica pa le ono, koja je v „Letopisu“ l. 1875. str. 17 omenjena. Spominja se posvetovanja odseka za izdavanje staroslovenskih spominkov in dosedanje usode njegovih nasvetov.

Odbor pritrdi temu, da gratis-eksemplarov društvenih knjig ni treba pošiljati političnim listom, ki jih le naznanjajo; pošiljajo naj se kakor doslej nekterim večjim lepoznavskim časopisom slovanskim.

Odboru se naznani dopis iz odbora pisateljskega društva, naj bi se porabil za Vodnikov spomenik fond, ki ga oskrbljuje Matica, v ta namen, da se s skupnimi močmi Vodniku postavi res primeren spomenik na kakem javnem prostoru v Ljubljani, morebiti pred gimnazijo, in poprošen voli za ta odsek tri odbornike in sicer gg. A. Praprotnika, J. Šumana in dr. J. Zupanca.

Določijo se nagrade pisateljem, kojih rokopisi so že popolnoma ali pa vsaj večinoma tiskani; o drugih nagrade določiti prepusti se književnemu odseku.

Obširnejše poročilo tajnikovo o letošnjih knjigah, o njih natiskavanji, o času, kedaj imajo iziti itd., se vzame brez ugovora na znanje. Isto tako o došlih ali o obljubljenih rokopisih za prihodnje leto, o kterih naj se še posvetuje in poroča književni odsek.

Poročila o nekterih gospodarskih zadevah (tiskovne pogodbe, Bambergov račun, stanje o prodaji društvene hiše na Bregu št. 8 itd.) se brez ugovora odobré.

Na znanje se vzame poročilo o delovanji pomnoženega Kopitarjevega odseka ter o vspehih njegovih sklepov iz seje 14. julija t. l. Odsek ima sedaj sedem članov: tri zastopnike „Matice“ (gg. Levec, Praprotnik in dr. Zupaneč), tri iz mestnega (gg. Gogala, Petričič in Zupan) ter jednega iz deželnega odbora (g. Murnik).

Pri knjigah za prihodnje leto odbor pritrdi književnemu odseku, naj se iz obresti Tomšič-Jurčičeve ustanove razpišete dve svoti: a) 100 in b) 200 gold. kot častni darili za najboljši izvirni povesti iz zgodovine ali iz življenja naroda slovenskega.

Nove poverjenike so dobili: Žalec, Beljak, Krško, Lašiče, Št. Peter in Mozirje; izpraznjene so: Cirknica, Jarenina, Škale, Zavrč, Zgornji Rož in Reka.

Nekteri (vodstvo ljudske šole pri sv. Marku pod Ptujem, bralno društvo v Šempasu, ravnateljstvo narodne knjižnice v Sređci in učitelj Koebek v Žalcu) se zahvaljujejo za podarjene jim knjige; drugim (šolsko vodstvo v Rušah in J. Selič v Pečovji) jih sklene odbor na njih prošnjo darovati. Pri podaritvi založnih knjig je gledati na to, da so ali da imajo postati prošnjiki udje društva.

Skoro polovico poverjenikov je zarad društvenine ob času, ki je v pravilih za to odločen, bilo treba opomniti, 14 poverjenikov je z odgovori na dolgu. Plačalo je doslej 960 letnikov; od kaceh 250 bivših društvenikov je društvenina še pričakovati. Konečni rezultat kaže s precejšnjo gotovostjo na prirastek 70 do 80 udov v primeri s pretečenim letom.

Povabljeni od „American philosophical society“ v Philadelphiji, sklene „Matica“ stopiti z omenjenim društvom v književno zvezo in na prošnjo odbornika g. Raiča dovoli, da se nekaj društvenih knjig daruje marljivim dijakom realke Ljubljanske.

Knjižničin prirastek znaša od zadnje seje 266 knjig, zvezkov in časopisov, 207 po darilih, 59 po zamenji, dalje: 185 českich, 53 ruskih in rusinskih, 10 slovenskih, 9 hrvatskih, po 2 poljski, nemški in latinski, po jedna srbska, bolgarska in angleška.

Občni zbor slovenskega učiteljskega društva.

(Konec.)

Za pregledovalce računov so bili voljeni gg.: Gabršček, Kovšca in Požar. Preide se potem na dnevni red k točki: „Kako bi se ustanovilo društvo, ki bi izdajalo knjige za šolske knjižnice.“ Poročevalec je g. R. Knaflič. Iz jako obsežnega referata povzamemo to-le: „Gotovo je, da šola ni cilj in konec, temveč sredstvo. Šola more mlademu duhu podajati le pripomočkov, da si pošteno kruh služi v poznejšem življenji. Za njegovo daljšo odgojo in izobražbo se mora z drugimi sredstvi skrbeti, a te ponuja — izvzemši lastna skušnja — vzlasti literatura. Literatura za mladino ne izobražuje samo duh in srce po mnogih zgledih, temveč z njo se tudi budi in množi veselje do čitanja, koje tem bolj raste, čim bogatejša je slovstvo za mladino.“

Da se ta namen doseže, bi bilo treba: 1. Da bi se ustanovilo društvo, na kojega čelu bi stali rodoljubni pedagogi, veljavni možje in drugi rodoljubi, katerim je vsestransko izobraževanje mladine v resnici na srci. 2. Da bi se poprosil slavni c. kr. deželni šolski svet, da bi to društvo s svojim vplivom podpiral. 3. Da bi se poslal poziv vsem učiteljem, častiti duhovščini, rodoljubom in vsem prijateljem šolske mladine za podporo tega podjetja.

Naš namen je gotovo plemenit in vsak rodoljubni pedagog nam je zanj hvaležen, ali kot dijaki nam iz raznih razlogov ni stopiti v javnost. Radi tega se obračamo do slavnega odbora slovenskega učiteljskega društva z najvljudnejšo prošnjo, da bi naš namen vsprejel za svoj in če pravila slavnega učiteljskega društva ne pripuščajo izvršitve našega namena, prosimo, da bi toraj člani tega društva prevzeli to nalogo.

Slavni odbor! Vsak omikan narod skrbi za svojo mladino tudi s tem, da jej vzdržava bogate šolske knjižnice, zato naj blagovoli slavni odbor našo vročo prošnjo uslišati! Dalje omenja izraza dr. Gregerja: „Šola je narodna!“ ter lista g. Legota, ki vpraša: Kje so pisatelji? — Kaj naj se piše? — Kje so naročniki ali udje? — Potem navaja vrsto pisateljev, ki so izjavili, da so pripravljeni pisati za mladino. Konečno stavi sledečo resolucijo:

„Ustanovi naj se poseben literaren odbor, ki ima z istem skupnega predsednika in blagajnika. Odbor naj se sestavi iz profesorjev, iz duhovskih in učiteljskih krogov za vsako deželo, za vsak stan po jednega ali dva, in sicer naj bodo odborniki pisatelji sami, ne izključujoč drugih. Društvo naj izdaja na leto najmanj po pet ali šest knjig, in sicer eno za otročje zabavišče, eno s podobami za otroke, eno za otroke s pesmicami brez slik in troje pripovednih knjig za mladino do 15. ali 16. leta.“

Gosp. Borštnik misli, da je lažje stvar nasvetovati kakor jo izpeljati. Tudi slovensko učiteljsko društvo je že marsikaj storilo. Ko bi slavni deželni odbor stvar podpirati hotel, bi bilo kaj upanja.

Gosp. Vagaja pravi: Sinoči je bil letni občni zbor „Narodne šole“, tam so skoraj isti odborniki kakor pri tem društvu; ono društvo je sinoči prevzelo nalogo, izdajati take knjižice, toraj naj le vsak pristopi k obema društvoma, pa bode mogoče, kaj več storiti.

Gosp. Papler meni: Po čemu moči cepiti, ostanimo pri starem in to društvo vsestransko boljše podpirajmo, vsaj je društev tako preveč in premožni tudi niso ljudski učitelji.

Gosp. Tomšič: Jako lepa in krasna je ideja abiturijentov, ko bi se to vresničilo, bi bil to velikanski napredek. A gospodom menda ni znano, da smo že vse to storili, kar oni danes nasvetujejo. Obe društvu imate po pravih pravico, izdajati podučno berilo. Tudi „knjižnice za šolsko mladino“ se je izdalo nekaj zvezkov, — skrbite, da se to razpeča, potem pride takoj četrti zvezek v natis. Vprašajte dalje gg. Giontinija, Kleinmayerja in Blaznika, s kakim vspehom da oni take knjižice izdajajo. Dalje pripoveduje, kako se tudi „Vrtecu“ godi. — Da bi imel pa vsak narod tako knjižnico, mi ni znano; da bi se za 2 gold. moglo dajati vsakemu udu na leto

po šestero knjig, tudi ne verujem. Sploh pa jako dvomim, da bi naše društvo tako društvo v življenje spravilo; vesel bi bil, da bi se vedno s to gotovino, ktero imamo, moglo obdržati in delovati, kakor do sedaj.

Gosp. Močnik, bivši večletni tajnik slovenskega učiteljskega društva, pravi, da je g. Tomšič stvar vsestransko prav dobro pojasnil. Tudi slovensko učiteljsko društvo je izdalo ob gotovih prilikah knjige. Ako je denar na razpolaganje, naj se obrne za kak določen namen, a za prodajo na „Büchermarkt“ naj se nikar ne piše.

Gosp. Travnar: Milo bi se mi storilo, ako bi taka lepa misel zaspala. Slovensko učiteljsko društvo naj se obrne na društvo sv. Cirila in Metoda, naj ono to v roke vzame, posebno za ženstvo naj se kaj stori.

Gosp. Stegnar opozarja, da tukaj ne more biti govor o „Narodni šoli“, ista je sinoči zborovala, sedaj zboruje „Slovensko učiteljsko društvo“. Poseben odbor ustanoviti v omenjeno svrhu, bi bilo po njegovem mnenju dobro, da se tako delo deli in polajša. Sicer je pa obeh društev enaki namen, zato naj skupaj složno delujeta.

Po dolgem razgovorjanji se je konečno vendar sklenilo, da se izvoli odbor ali agitacijski odsek, katerega naloga bode, vzajemno z odborom to zadevo razpravljati in za stvar delovati vsak v svojem okraju. V to svrhu so se za sedaj imenovali gg.: Vrhovnik, kaplan v Dobu; Aškerc, kaplan v Šmarji pri Jelšah; R. Knaflič, učitelj ondot; Hubad, profesor v Kranji; Funtek, učitelj na Mahu; Gabršček, nadučitelj v Krškem; Bohinc, Kralj, Unger, učitelji v Središči; Rakuša, učitelj pri svetem Bolfanku pri Ormožu, in Lego na Českem.

Omeniti nam je posameznega predloga g. ravnatelja meščanske šole v Krškem, Iv. Lapajnet, kateri je predlagal: „Slovensko učiteljsko društvo“ naj razpiše štiri darila po 50 gold. za rokopise sledečih slovenskih knjig: 1. Zgodovina pedagogije. 2. Vzgojoslovje. 3. Ukoslovje. 4. Specijalna metodika.

Izbrani rokopisi ostanejo lastnina pisateljev. Ako se za nje založnik ne dobi, prosilo bo „slovensko učiteljsko društvo“ podpore za založbo pri sl. vladi in sl. deželnemu odboru, oziroma zboru.

Za razpisana darila naj „slovensko učiteljsko društvo“ nabira darov. V ta namen daruje predlagatelj: 10.000 risank po 2 gld., t. j. 20 gld.; 500 risank po 3 gld., t. j. 15 gld.; 60 iztisov „Štarske zgodovine“ po 1 gold., t. j. 60 gold., in 10 iztisov „Praktične metodike“ po 50 kr., t. j. 5 gold., toraj vsega skupaj v blagu 100 gold.

Ta predlog izroči se v pretres in rešitev novo izvoljenemu odboru. Potem zaključí predsednikov namestnik g. profesor Predika zborovanje s trikratnimi „živio“ in „slava“-klici na presv. cesarja.

Skupni obed je bil po starem običaji v čitalnični restavraciji.

Kar vsakdo iz srea želi, zgodilo se je; mladi učitelji (abiturijenti) so se zbudili in hočejo delati na literarnem polji; zato jim pač ni treba novega društva, marveč naj se oklenejo društev že obstoječih, naj povzdignejo društvo k novi delavnosti, ako hoče pešati; iskreno pozdravljamo naraščaj „delavnih in trudoljubivih“ slovenskih učiteljev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Notranje dežele.

Veselo smo pozdravili nedavno idejo o *napravi delavskih zbornic* in smo še danes te misli, čeprav nekateri vladi blizu stoječi listi izražajo bojazen, da bi se vtegnil v delavskih zbornicah anarhizem gojiti. Mi se tega ne bojimo, če tudi posledica ni nemogoča! Vendar pa delavcem toliko zdravega razuma pripisujemo, da ne bodo šli sleparjem na lim! Zbornice v pravem oziru vravnane in speljane, vodile jih bodo k blagostanju ali vsaj branile revščine, za to jim je porok vsak poštenjak. Kakor hitro pa bi se ondi našel tudi še tako majhen kotiček za gnjezdo anarhizma, potem jih poštene časniki ne bode priporočal, marveč svaril pred njimi. Kakor radostno jih sedaj pozdravljamo, kot ustanovo, s katero se trpinu vtegne zboljšati položaj, tako resno jih bomo pobijali, kakor hitro bi čutili, kako nerodnost ondi. Sicer pa, odkritosrečno povedano, zatrdno pričakujemo od naših delavcev, da ne pojdejo ne za tem in ne za onem krivim prerokom in naj taisti

pride, od koder mu drago, temveč se bodo zvesto držali svojega Boga in svojega dela. Potem se jim ni treba nič bati in ničesa jim ne bo manjkalo.

Vnanje države.

V zunanji politiki je jako pomenljiv *hitri odhod kralja Milana domov*. S prvega je mož nameraval svoje zdravje na Ogrskem na lovu okrepčevati; za zabavo, morda tudi za izučenje izbral si je pa obravnave avstro-ogerskih delegacij. Kar nenkrat, kakor strela iz jasnega neba, pa pride večeraj telegram, da je kralj Milan že doma. Odpotoval je kar na tihoma in še tako, da ni v Budapeštu „na mašino sedel“, temveč na neki mali postaji zunaj Budapešta. To je na vsak način silno pomenljivo in vidi se, koliko je bil vreden tisti dement, ki je trdil, da proti Milanu sklenjeni komplot v južnih pokrajinah krone sv. Štefana ni drugega, nego izmišljotina. Če bi to res bilo, bi Milanu pač ne bilo treba tako po tatinski uhajati iz Avstro-ogrske. K temu pa še pride druga reč. Iz Belega grada dohajale so nam v najnovejšem času ne popolnoma neverjetne novice, da se ondi neka stranka, ki ima na Dunaji pri anarhistih svoje sorodnike, pripravlja, kako bi Milana prestol spodnesla. Nečemo preiskavati, koliko je na tem resnice in koliko kom-bi nacij; vsak naj si sam presodi. Hitri odhod kralja Milana v svojo domovino je zadosti zgovoren. Mnogo pové!

O volitvah za *bolgarsko veliko sobranje* došle so nam sledeče novice: V Sofiji sta dva poglavitna faktorja današnje dnevne politike bolgarske sijajno propadla. Karavelov namreč ni dobil 50, temveč samo 27 glasov, Cankov pa 7, reci sedem! To je vendar nezaupnica, kakoršne si zdatneje niti misliti ne moremo. Tudi po deželi izvršile so se volitve v smislu sedanje vlade. Posebno sijajno zvršile so se pa volitve v Sofiji, kjer so bili voljeni sedanji regentje in pa ministri. Volilo je 1818 mož in od teh je dobil glasov Stambulov 1763, Radoslavov 1731, Vulčev 1782, Ivančev 1669, od drugih pa vsak več nego po 1500 glasov. Kako očitno se pač tukaj vidi „vox populi“! Smešna je v oziru na to jeza nekterih Slovencev, ki hočejo bolj bolgarski biti, kakor so Bolgari sami! — Vseh volitev bilo je 490 in od teh 420 vladi vgodnih, toraj je narodova zmaga očitna! Cankovci niso več dobili, kakor 20 mandatov. Posebno vrlo obnašala se je pa Iztočna Rumelija, kjer niso niti jednega volili iz vladi nasprotnega taborja. Sramotno obnašali so se pri volitvah ruski agentje, ki so si povsod prizadevali nered napraviti. Kjer so le mogli, podkupili so Crnogorce, ki so tu pa tam po Bolgariji naseljeni, da so šli nered delat. V Vrači, Vidinu in Burgasu so ruski konsuli sicer volitvam oporekali, toda prefekti se niso, kdo vé kaj zmenili za tako oporekanje. Manj verjetna in če je resnična vsaj neizvedljiva zdi se nam novica, da Bolgari nameravajo zopet voliti Battenberžana in da se je taisti izjavil, da bi soglasno voljen zopet prevzel vladarstvo! In če to stori Aleksander, bode stvar še le zamotana, mar Aleksander ne pozná ruske politike, ki počasi ali „varno“ postopa.

Izvirni dopisi.

Iz Hrenovic, 11. oktobra. Včerajšnji dan vršila se je pri nas nenavadna slovesnost: vmeščevanje novega župnika. V sredo zjutraj došel je s poštnim vlakom iz Ljubljane č. g. Alojzij Puc z dvema duhovnima prijateljema. V Postojni čakalo ga je nekaj veljavnih mož, kot zastopnikov Hrenovske župnije. Ti so ravno spremili prejšnjega duhovnega pastirja, odhajajočega na Dolenjsko, a sedaj vračali so se domú z novim župnikom. Da je bilo primernih slavolokov in drugih ozaljšanj veliko, ni potreba omenjati; vendar pohvaliti moram vrle prebivalce iz vasi Hrašče, ki je bila vsa v zastavah. Spremil je g. župnika tudi Postojnski dekan g. Hofstetter. Pred Hribom čakali so šolski otroci z obema učiteljema in g. nadučitelja brhka hčerka pozdravila je došlega župnika v imenu šolskih otrok, ter mu podala lep šopek.

Včeraj je bilo slovesno vmeščevanje v cerkvi. Došel je k tej slavnosti tudi novoimenovani okrajni glavar pl. Schwarz, kot zastopnik patrona, presv. cesarja. Požarna bramba Otoška, ki je v sredo na meji fare pozdravila g. župnika, delala je častni špalir od farovža do cerkve.

Slavnostni govor imel je preč. g. dekan, ki je v lepi in gladki besedi pojasneval razmere med duhovnim pastirjem in med duhovnjani v fari. Pet duhovnov streglo je novemu župniku pri sv. maši. Da so tudi na koru storili svojo dolžnost, se tako razume. Peli so Foersterjevo mašo „in honorem s. Caeciliae“ brez orgelj.

Pri obedu, katerega se je vdeležilo 16 oseb, napil je prvi gosp. dekan presvitlему cesarju, kot

patronu farne cerkve, posebno še zavoljo tega, ker se na deželi ravno to nedeljo pri božji službi spominjajo imendana Njih Veličanstva. Koncu govora sledil je navdušeno trikrat „Živio!“ in z gromom so tudi zunaj odgovarjali topiči. — G. okrajni glavar se zahvaljuje v imenu patrona in omenja zaslug duhovščine, ki je vedno trdno stala za presvito Habsburško hišo. Njej, duhovščini, napije on in želi, naj bi vedno taka ostala.

Kot tretjo in zadnjo napitnico povzame novi župnik ter se zahvaljuje vsem, ki so ga danes počastili s svojim pohodom. Gospóda! Viribus unitis, z združenimi močmi je geslo našega presvitlega cesarja. Z združenimi močmi naj bi bilo tudi naše načelo. Tukaj vidim zastopane vse stanove. Vsi delajmo skupno, vsak v svojem delokrogu naj si prizadeva pospeševati blagor Hrenovške župnije in vspeh gotovo ne bo izostal.

Kmaló po slovesnih večernicah se je družba razšla. Hrenovčanje pa ponavljamo besede kot vošilo iz kantate, s katero so pevci novega župnika stopivšega v cerkev sprejeli: „Zakličemo Ti srčno vdani, pri nas, pri nas Te dolgo Bog ohrani!“

Iz Idrije, 12. oktobra. Z radostnim srcem poročam prijateljem slovenskega šolstva, da je visoka vlada blagovolila pravila „podružnice društva sv. Cirila in Metoda“ potrditi. V odbor so voljeni: Predsednikom naš župan g. Štefan Lapajne, njegovim namestnikom g. Valentin Treven; tajnikom je bil izvoljen g. Alojzij Novak, njegovim namestnikom France Lapajne; blagajnik je postal znan rodoljub France Kos, namestnikom Val. Lapajne. Do sedaj je pristopilo k društvu 8 ustanovnikov, 25 letnikov in 3 podporniki. Želeč, da k temu društvu pristopijo tudi slovenske gospé in gospodične, vošim novi podružnici sreče in blagoslova z nebes!

Vrlim Idrijčanom pa Slava!

Iz Celja, 12. oktobra. (Slavno zmago) so obhajali pretečeni ponedeljek 11. oktobra Slovenci velike občine Škofja vas pri Celji. Do sedaj so tam gospodarili sami hlapci celjske „vahtarice“ in njenega preroka dr. Glantschnigga. Ondašnji župan Okorn bi bil silno rad vstanovil celó na stroške nemškega šulferajna nemško šolo v Škofji vasi. Včeraj jo je pa hudo skupil, niti v odbor ni bil več izvoljen; po vseh 3 razredih so z velikausko večino glasov zmagali pošteni Slovenci. Se vé, dela, težavnega dela je bilo treba, da smo spodili nemčursko svojat: zato se pa veselimo toliko bolj sedaj srečne zmage. — Upati je, da bodo prej ali slej zginili nemčurji ostalih treh občinskih odborov poleg Celja, kjer še sedaj visoko nosijo svoje glave, namreč v celjski okolici (tukaj se ravno sedaj kuhajo čudne reči,) v Teharji in v St. Petru. Južni Štajer se hoče pokazati v svoji snažni obleki, brez grdi marog. Bog daj srečo!

X. Y.

Domače novice.

(V včerajšnji seji mestnega odbora) je bilo navzočih 22 občinskih svetovalcev. Predsedoval je župan Grasselli; za poverovalce je imenoval predsednik občinska svetovalec dr. Stareta in Henrika Ničmana. Župan je naznanil zahvalo odseka za grajenje Ljubljansko-Kamniške železnice mestni občini Ljubljanski za dejansko podporo podvzetja. — Personalni in pravni odsek je izvolil za dopolnitev dr. Henrika Delenca. Dr. Moše je poročal o dovoznih poti na Ljubljanski Grad; po obširni razpravi je nasvetoval, naj sklene mesto pogodbo z c. kr. pravosodnim ministerstvom: da naj mesto daje šuto za posipanje ter naj plača vjetnike, ki bodo popravljali cesto, po 15 kr. na dan; mestni magistrat naj se pa pooblašča, da sklepa z blagajništvom pravosodnega ministerstva dotično pogodbo. Nasvèt se je sprejel. Dr. Tavčar poroča o dopisu Ljubljanske požarne straže kar se tiče sklepa v seji 1. junija t. l. Županu se je prepustilo, da naj odgovori na to izjavo požarne straže. Dr. Gogola je nasvetoval, da naj se sprejme ponudba g. Peterce in se kupi od njega zemljišče štirih kvadratnih oralov po 30 kr., kjer se ima dobivati šuta za posipanje in se odstranjuje gnoj iz stranišč. Po daljšem razgovoru se sprejme ta nasvèt denarnega odseka in potem se sklene javna seja; več reči je bilo prihranjenih za tajno sejo.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Matej Močnik.

(Poročil se je) včeraj dopoldne v tukajšnji stolni cerkvi g. Pavel Suppan, uradnik pri štajarskem deželnem odboru, z gospico Mahrovo, hčerko cesarskega svetnika g. Mahra.

(Na kolodvoru Ljubljanskem) je z današnjim dnem zdravstveno preiskavanje in razkuževanje potnikov iz Trsta in z Reke ustavljeno.

Telegrami.

Trst, 12. okt. V Trstu in v predkrajih je od včeraj do danes opoldne zbolelo 12 oseb, 4 so umrle. V okolici ni zbolel nihče za kolero. — V Dolini in v Porečji je po eden slučaj kolere.

Budapešt, 12. okt. Od včeraj do danes je za kolero nostras zbolela 1 oseba in za kolero 34 oseb, umrlo je 6 oseb.

Benedke, 12. okt. „Mattino“ piše, da je vojni minister zapovedal oborožiti vse srednjemorsko brodovje: 4 velike oklepnice najnovjše sestave, 4 ladije z ovni (Widderschiffe), 8 oklepníc za vojno stare sestave in 50 torpedovih ladij.

Varna, 12. okt. General Kaulbars je došel sem. Na kolodvoru ga je sprejela deputacija Cankovistov. Pred vratmi ruskega konzulata ga je čakalo več sto ljudi in slišali so se glasovi: „Živela neodvisna Bolgarija, živil Slivniški junak“. Ko je general Kaulbars stopil v poslopje, so se vrata za njim zaprla. Množica je volila deputacijo, da bi generalu razodela mnenje ljudstva. Kaulbars jih je nagovoril in kritikoval ravnanje vlade. Deputacija je odgovorila: Vlada ravná postavno in ljudstvo ji zaupa. Kaulbars se je umaknil v postransko sobo in je deputacijo pustil v salonu.

Bukarešt, 12. okt. Dopisovalec v rumunski časopis „Independance roumaine“ in v „London-Central-News“, ki je hodil za Kaulbarsom je bil prijet v Šumli, ko je hotel nazaj iti v Bukarešt, in preko „Varda“ so ga poslali v Carigrad.

Madrid, 12. okt. Morilec Madridskega škofa je bil v smrt obsojen. (Nekteri zdravniki so trdili, da je blazen, a drugi so temu ugovarjali).

Tuji.

11. oktobra.

Pri Matieu: Chihei in Hurm, trgovca, z Dunaja. — R. Berthold, trgovec, iz Lüberka. — Herm. Lukeschitz, trgovec, iz Gradca. — Kurzthaler, tovarnar, iz Domžal.

Pri Slonu: Dr. Angelo Hellmann, odvetnik, z Dunaja. — Jožef Lehrner, uradnik, z Dunaja. — Blumenthal, Drim, Selinger, Baderle in Pitschmann, trgovci, z Dunaja. — Jožef Grohmann, trgovec, iz Schönlanda. — Dr. Anton Žužek, iz Travnika. — J. Kunzler, zasebnik, s soprogo, iz Malborgetha. — Dr. Ant. Dukič, c. k. uradnik, iz Trsta. — Janez Fiala, c. k. vojaški uradnik, iz Trsta. — Franc Kaslavares, dijak, iz Castue. — M. Hausner, zasebnik, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		739.44	+ 6.6	brezv.	megla	
12. 2. u. pop.		738.38	+ 15.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.		737.74	+ 8.4	sl. vzh.	jasno	

Zjutraj megla, potem jasno. Srednja temperatura 10.1°C. za 0.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. oktobra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	100 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	862 „ „
Kreditne akcije	278 „ 90 „
London	125 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	9 „ 91 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 92 „
Nemške marke	61 „ 35 „

Razglas.

Somenj v Lukovci

na sv. Lukeža dan dne 18. oktobra t. l. je dovoljen, vendar bode v Dobu zdravstvena komisija vsacega, kdor pride iz takih okrajin Kranjske, Primorske ali Ogerske, kjer razsaja kolera, brezpogojno zavrnila, z drugimi pa ravnala, kakor velela instrukcija gledé kolere.

Občinsko predstojništvo v Lukovci
dne 11. oktobra 1886.

Jan. Kersnik,
župan.

(2)

Objava.

S tem naznanjamo, da je podpisano ravnateljstvo vsled reorganizacije dosedanje agenturo za vojvodstvo Kranjsko opustilo in trditi

J. J. NAGLAS V LJUBLJANI

dalo mandat za

glavno agenturo

družbe za zavarovanje življenja in rent
„ANKER“ na Dunaji

in h kratu mu odkazalo agenturo v Postojini, Skofji Loki, Krškem, Kočevji, Kranji, Litiji, Tržiči, na Vrhniki, v Ribnici, Novem mestu in Zuzemberku.

Prosimo tedaj častite p. n. zavarovance od 1. septembra t. l. dalje se v vseh slučajih obračati do zgoraj omenjene generalne agenture, ki je h krati pooblašena sprejemati zavarovalne naloge vseh kombinacij, ktere goji „ANKER“, sprejemati denarje in denarne vrednosti in pravomočno kvitovati.

NA DUNAJI, dne 23. avgusta 1886.

Z velespoštovanjem

Ravnateljstvo

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji.

Okrožnica.

Ozirajoč se na uradno objavo slavnega glavnega ravnateljstva družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji, naznanja podpisani visokemu plemstvu, častiti duhovščini in spoštovanemu p. n. občinstvu, da je prevzel mandat za

generalno agenturo

imenovanega zavoda in udano tedaj vabi, v vseh zavarovalnih zadevah družbe „ANKER“ nanj se obračati in ravno tako uplačevati od 1. septembra t. l. pri naši blagajnici.

Proseč h kratu, da bi tudi nam skuzovali zaupanje, kakor so ga našemu častitemu predniku, naznanjamo, da smo zročili našemu sinu

VIKTORJU NAGLAS-U

administracijo in tehnično vodstvo generalne agenture.

V LJUBLJANI, dne 23. avgusta 1886.

Z velespoštovanjem

Generalna agentura za Kranjsko

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji

J. J. NAGLAS,

Pisarna: v lastnej hiši, Turjaški trg št. 7.

(2)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.